

Spis treści

1	Podstawa opracowania.....	3
2	Temat opracowania.....	5
3	Charakterystyka obiektu	5
4	Zakres opracowania.....	5
5	Opis techniczny.	6
5.1	Zasilanie elektroenergetyczne	6
5.2	Tablica Usługowa RU	6
5.3	Rozliczeniowy układ pomiarowy energii elektrycznej	6
5.4	Główny wyłącznik prądu	6
5.5	Kompensacja mocy biernej	6
5.6	Instalacje siłowe	6
5.6.1	Instalacje gniazd wtyczkowych oraz siły	6
5.6.2	Zasilanie rozdzielnic HVAC.....	6
5.7	Instalacje oświetleniowe	6
5.8	Oświetlenie awaryjne.	7
5.9	Sterowanie oświetleniem.	7
5.10	Ochrona przed przepięciami.....	7
5.11	Określenie stopnia zagrożenia porażeniami	7
5.12	Sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwporażeniowej	7
5.13	Zagadnienia pożarowe.	7
5.14	Badania i pomiary odbiorcze.....	8
5.15	Wskaźniki elektroenergetyczne.....	8

Spis rysunków

- E-1 – Instalacje elektryczne.....Skala: 1:50
- E-2 - Schemat tablicy usługowej.....Skala: -:-

1 Podstawa opracowania

- Zlecenie inwestora
- Aktualne normy i obowiązujące przepisy, w tym Rozporządzenie Ministra Infrastruktury” z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75 poz.690 z późniejszymi zmianami), a także:

- Uzgodnienie z Inwestorem
- Projekt architektoniczny
- Wytyczne branżowe
- Ustalenia między branżowe

Ponadto do opracowania poniższego projektu posłużyły następujące normy:

Literatura:

1. PN-IEC 60364-5-523:2001 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Obciążalność prądowa długotrwała przewodów.
2. PN-HD 60364-1:2010 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych -- Zakres, przedmiot i wymagania podstawowe.
3. PN-E-01200-11:1992 Rysunek techniczny elektryczny -- Plany instalacji -- Symbole graficzne.
4. PN-E-01211:1990 Łączniki i przekaźniki -- Symbole graficzne.
5. PN-E-01200-07:1992 Wyzwalacze i przekaźniki energoelektryczne zabezpieczeniowe - - Symbole graficzne.
6. PN-EN 12464-1:2012 Światło i oświetlenie -- Oświetlenie miejsc pracy -- Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach.
7. PN-EN 12464-2:2008 Światło i oświetlenie -- Oświetlenie miejsc pracy -- Część 2: Miejsca pracy na zewnątrz.
8. PN-EN 1838:2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
9. PN-EN 60598-2-22:2004/A2:2010 Oprawy oświetleniowe -- Część 2-22: Wymagania szczegółowe -- Oprawy oświetleniowe do oświetlenia awaryjnego
10. PN-EN 50171:2007 Centralne układy zasilania
11. PN-EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.
12. PN-EN 61082-1:1999 Oznaczenia identyfikacyjne literowo-cyfrowe.
13. PN-E-01200-02:1992 Rysunek techniczny elektryczny -- Elementy mechaniczne -- Napędy -- Symbole graficzne
14. PN-EN 60073:2000 Barwy wskaźników świetlnych i przycisków.
15. PN-EN 62305-1:2008 Ochrona odgromowa - Część 1: Zasady ogólne
16. PN-EN 62305-2:2008 Ochrona odgromowa - Część 2: Zarządzanie ryzykiem
17. PN-EN 62305-3:2009 Ochrona odgromowa - Część 3: Uszkodzenia fizyczne obiektów i zagrożenie życia.
18. PN-EN 62305-4:2009 Ochrona odgromowa - Część 4: Urządzenia elektryczne i elektroniczne w obiektach.
19. PN-EN 61643-11:2006/A11:2007 Niskonapięciowe urządzenia do ograniczania przepięć -- Część 11: Urządzenia do ograniczania przepięć w sieciach rozdzielczych

- niskiego napięcia -- Wymagania i próby
20. PN-HD 60364-5-54:2010 Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część 5-54: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego -- Uziemienia, przewody ochronne i przewody połączeń ochronnych.
  21. PN-HD 60364-4-41:2009 Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część 4-41: Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa -- Ochrona przed porażeniem elektrycznym
  22. PN-EN 60865-1:2002 Obliczanie skutków prądów zwarciovych -- Część 1: Definicje i metody obliczania
  23. PN-HD 60364-6:2008 Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część 6: Sprawdzanie.
  24. PN-HD 60364-7-701:2010 Instalacje elektryczne niskiego napięcia -- Część 7-701: Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji -- Pomieszczenia wyposażone w wannę lub prysznic.
  25. PN-HD 60364-5-559:2010 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych -- Część 5-55: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego -- Inne wyposażenie -- Sekcja 559: Oprawy oświetleniowe i instalacje oświetleniowe
  26. Katalogi firmy Schneider Electric
  27. Katalogi firmy Tele-Fonika
  28. Katalogi firmy BAKS

2 Temat opracowania

Tematem opracowania jest projekt wykonawczy instalacji elektrycznych **PROJEKT BUDOWLANY. Lokal usługowy Dzienny Ośrodek Wsparcia, Teatr Biuro Rzeczy Osobistych ul. Warszawska 47, Gdynia**

3 Charakterystyka obiektu

Przedmiotem zamierzenia jest zmiana aranżacji kondygnacji parterowej istniejącego budynku usługowego w Gdyni przy ul. Warszawskiej 47 na potrzeby Dziennego Ośrodka wsparcia, Teatru Biura Rzeczy Osobistych.

4 Zakres opracowania

Projekt budowlany obejmuje:

1. Wewnętrzne linie zasilające (WLZ).
2. Instalacje oświetlenia podstawowego.
3. Instalacje awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego (części wspólne).
4. Instalacje gniazd siłowych.
5. Ochronę przeciwporażeniową.
6. Ochronę przeciwprzepięciową.
7. Ochronę przed skutkami zwarć.

Dokumentacja projektowa nie obejmuje:

1. Rozliczeniowego układu pomiarowego z zakładem energetycznym.
2. Instalacje oświetlenia zewnętrznego.
3. Instalacje uziemienia i połączeń wyrównawczych.
4. Sterowania końcowych urządzeń HVAC.

5 Opis techniczny.

5.1 Zasilanie elektroenergetyczne

Dla zasilania obiektu projektuje się wykorzystanie istniejącej linii kablowej doprowadzonej do tablicy rozdzielczej lokalu usługowego.

5.2 Tablica Usługowa RU

W miejscu istniejącej rozdzielnicy lokalu usługowego należy usytuować projektowaną tablicę usługową.

5.3 Rozliczeniowy układ pomiarowy energii elektrycznej

Układ pomiarowy jest poza zakresem niniejszej dokumentacji.

5.4 Główny wyłącznik prądu

Jako główne zabezpieczenia projektuje się rozłącznik izolacyjny 63A 3P.

5.5 Kompensacja mocy biernej

Kompensacja mocy biernej indukcyjnej pobieranej przez urządzenia zrealizowana zostanie pojedynczo poprzez kompensację każdej z opraw oświetleniowych.

5.6 Instalacje siłowe

5.6.1 Instalacje gniazd wtyczkowych oraz siły

Do zasilania odbiorów końcowych projektuje się przewody trzy i pięciodrutowe z oddzielnymi żyłami: N i PE. Przewody zasilające odbiory w budynku doprowadzone będą w korytkach kablowych, w rurkach PVC oraz podtynkowo. Gniazda 230V montować na wys. 0,3m od posadzki zgodnie z rysunkami. Łączniki oświetleniowe montować na wys. 1,2 m od posadzki zgodnie z rysunkami.

5.6.2 Zasilanie rozdzielnic HVAC

W obiekcie zrealizowane zostanie zasilanie urządzeń HVAC (wentylacja). Sterownie urządzeniami wentylacji oraz ich automatyka jest poza zakresem niniejszej dokumentacji.

5.7 Instalacje oświetleniowe

Średnie natężenie oświetlenia E_{sr} zostało określone w tabelach na rysunku E-1. Należy zapewnić wartości nie mniejsze niż podane. Instalacje wykonać przewodami YDY.

Łączniki oświetleniowe montować na wys. 1,3 m od posadzki. Instalację oświetleniową wykonać w oparciu o normę PN-EN 12464-1:2004 „Oświetlenie wnętrz światłem elektrycznym”. Dobór opraw na etapie wykonawstwa.

5.8 Oświetlenie awaryjne.

W lokalu projektuje się awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w kondygnacji parterowej. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne należy zrealizować przez zamontowanie dedykowanych opraw z czasem podtrzymania 1h tak, by w czasie ewakuacji natężenie oświetlenia nie było mniejsze niż 0,5 lx na poziomie podłogi dla strefy otwartej. Na korytarzach i klatce schodowej w czasie ewakuacji średnie natężenie oświetlenia na drogach ewakuacyjnych o szerokości do 2 m powinno być nie mniejsze niż średnio 1 lx wzdłuż osi drogi oraz 0,5 lx na centralnym pasie drogi obejmującym nie mniej niż połowę jej szerokości. W przypadku gdy urządzenia przeciwpożarowe i przyciski alarmowe nie znajdują się na drodze ewakuacyjnej, powinny być tak oświetlone, aby natężenie oświetlenia na podłodze w ich pobliżu wynosiło co najmniej 5 lx. W przypadku awarii zasilania moduły automatycznie załączą się i zapewnią minimum oświetlenia potrzebnego do bezpiecznego opuszczenia miejsca pracy wg normy PN-EN 1838.

5.9 Sterowanie oświetleniem.

Sterowanie oświetleniem odbywa się:

- We wszystkich pomieszczeniach niezależnie z przycisków sterowania oświetleniem

5.10 Ochrona przed przepięciami.

Do ochrony urządzeń przed przepięciami mogącymi występować na skutek wyładowań atmosferycznych bądź procesów łączeniowych zastosować ograniczniki przepięć PRD20 w rozdzielnicy RU firmy Schneider Electric, zgodnie z normą PN-EN 61643-11:2006 - Niskonapięciowe urządzenia do ograniczania przepięć. Część 11: Urządzenia do ograniczania przepięć w sieciach rozdzielczych niskiego napięcia. Wymagania i próby.

5.11 Określenie stopnia zagrożenia porażeniami

Wymagane czasy wyłączania sprecyzowane są w normie PN-HD 60364-4-41:2009. Ochrona przy dotyku pośrednim/przy uszkodzeniu realizować poprzez samoczynne wyłączenie zasilania. Ochrona przed dotykiem pośrednim przez wyłączenie zasilania jest skuteczna, jeżeli odpowiednio do rodzaju chronionego obiektu prąd zwarcia zostanie wyłączony w czasie równym lub krótszym od 5 s (dla urządzeń podłączonych na stałe - np.: zabezpieczenie rozdzielnic) lub 0,4 s ($U_n=230V$, $U_L=50V$) lub 0,2 s ($U_n=400V$, $U_L=50V$). Poziom izolacji roboczej dla przewodów - 450/750 V, kabli - 0,6/1,0 kV.

5.12 Sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwporażeniowej.

Ochronę przeciwporażeniową zrealizować na podstawie normy PN-HD 60364-4-41:2009. Instalacja w obiekcie pracują będą w układzie TN- S. Jako ochronę przed dotykiem pośrednim (dodatkową) projektuje się samoczynne wyłączenie zasilania, które realizowano za pomocą wyłączników instalacyjnych nadmiarowych i bezpieczników. Dodatkowo w obwodzie gniazd i zestawów gniazdowych do 20 A zastosować jako ochronę dodatkową wyłączniki różnicowoprądowe klasy A o prądzie różnicowym zadziałania $I_{\Delta n}=30mA$.

5.13 Zagadnienia pożarowe.

Wszystkie drzwi ewakuacyjne i drogi ewakuacyjne oznakować oprawami ewakuacyjnymi z odpowiednim piktogramem o natężeniu oświetlenia 0,5 lx na powierzchni znaku i czasie działania 1h od momentu zaniku napięcia. Wszystkie przejścia przewodów przez ściany i stropy różnych stref pożarowych należy uszczelnić atestowanym materiałem, tak aby uzyskać klasę

odporności ogniowej wymaganej dla tych elementów.

5.14 Badania i pomiary odbiorcze.

Badania i pomiary odbiorcze wykonać w oparciu o wymagania normy PN-HD 60364-6:2008 Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 6: Sprawdzanie.

5.15 Wskaźniki elektroenergetyczne

– Napięcie przyłączeniowe	$U_n = 0,4 \text{ kV, AC, } 50 \text{ Hz}$
– Napięcie zasilania obiektu	$U_z = 230/400 \text{ V, AC, } 50\text{Hz}$
– Napięcia odbiorników elektrycznych	$U_o = 230/400 \text{ V, AC, } 50\text{Hz}$
– Moc przyłączeniowa części mieszkaniowej	$P = 20\text{kW}$

Szczegółowy bilans na etapie PW